

สู่วิมานทอง เชิญพระอัฐิประดิษฐาน

ในหลวง-ราชินีเสด็จ ไว้ใน 'พระที่นั่งจักรีฯ' ตกแต่ง 'สุสานหลวง' บรรจุ 'พระสรีรางคาร'

'ในหลวง-พระราชินี' เสด็จฯ พระที่นั่ง
ดุสิตฯ ทรงประกอบพระราชพิธีบำเพ็ญ
พระราชกุศลพระอัฐิ □ อ่านต่อหน้า 14

● วิมานทอง □ ต่อจากหน้า 1

พระสงฆ์ถวายศีล ถวายพระธรรมเทศนา ก่อนจะมีพิธี
อีกครั้งในวันที่ 18 พ.ย.นี้ เชิญพระโกศพระอัฐิ ด้วย
พระที่นั่งราชนทรยาน พร้อมด้วยราชขบวนพระอิสริยยศ
ขึ้นสู่พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ประดิษฐานใน
'พระวิมานทอง' ด้านสำนักพระราชวัง นำยอดพระจิต
กาธาน ทั้งเครื่องสด งานแทงหยวก ดอกไม้สด ลอย
แม่น้ำเจ้าพระยา ตามธรรมเนียมโบราณราชประเพณี
ถิ่นสุโขทัยเป็นตัวแทนสรวงสวรรค์ ส่วนที่พระเมรุเปิด
ให้เข้าชมแล้ว พร้อมทั้งนิทรรศการ ไปจนถึงวันที่ 30
พ.ย. วัดราชบพิธฯ ตกแต่งสุสานหลวง อนุสรณ์สถาน
รังษีวัฒนา เตรียมรับเสด็จ ในพระราชพิธีบรรจุพระสรี
รางคารในถ้ำศิลา

★ ในหลวงเสด็จฯราชพิธีพระอัฐิ

เมื่อวันที่ 17 พ.ย. เป็นพระราชพิธีบำเพ็ญพระราช
กุศลพระอัฐิ โดยเจ้าพนักงานเตรียมการพระราชกุศล
พระอัฐิ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่พระที่นั่งดุสิตมหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน พร้อม
ด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ ในพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลพระอัฐิ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ณ พระที่นั่ง
ดุสิตมหาปราสาท เมื่อวันที่ 17 พ.ย.

ข่าวสด

Khao Sod
Circulation: 850,000
Ad Rate: (FC) 1,550 (BW) 1,100

Section: First Section/หน้าแรก

วันที่: อังคาร 18 พฤศจิกายน 2551

ปีที่: 18

ฉบับที่: 6564

หน้า: 1(ล่างซ้าย), 14

Col.Inch: 404.75 ADValue: (B/W) 445,225 (FC) 627,362.50

PRValue(x3): (B/W) 1,335,675 (FC) 1,882,087.50

หัวข้อข่าว: สู่ "วิมานทอง" เชิญพระอัฐิประดิษฐาน

ปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เชิญพระโกศพระบรมอัฐิ และพระอัฐิสมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์ ออกประดิษฐาน ณ พระแท่นมุกราชบัลลังก์หน้าพลุกลมหาเศวตฉัตร แวดล้อมด้วยต้นไม้ทองเงิน เครื่องพระบรมราชอิสริยยศราชูปโภค เครื่องราชสักการะ และเชิญพระพุทธรูปประจำพระชนมวารของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประดิษฐานที่พระแท่นมณฑลอมุก ทอดเครื่องนมัสการ

ไว้พร้อม จากนั้นเวลา 17.10 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต มายังพระที่นั่งสุทไธสวรรยปราสาท พระบรมมหาราชวัง พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนาง

เจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะพระบรมอัฐิและพระอัฐิสมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์ ที่เชิญออกประดิษฐาน ณ พระแท่นมุกราชบัลลังก์หน้าพลุกลมหาเศวตฉัตร แล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะพระอัฐิ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งประดิษฐานในบุษบกทองพระแท่นสุวรรณเบญจดล

★ พระสงฆ์สวดคัมภีร์พระอัฐิ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปประจำพระชนมวารพระบรมอัฐิ และพระอัฐิที่พระแท่นมณฑลอมุก ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ไปทรงถวายพักรองที่ระลึกงานทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระอัฐิ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ แต่สมเด็จพระราชาคณะที่ถวายพระธรรมเทศนา พระราชาคณะ 30 รูปสวดพระพุทธรพนต์ พระรับอนุโมทนา 4 รูป และพระสงฆ์สวดคัมภีร์ 10 รูป พระสงฆ์ 30 รูป สวดพระพุทธรพนต์จบแล้ว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงทอดผ้าไตรถวายพระสงฆ์ 30 รูป ที่สวดพระพุทธรพนต์สวดคัมภีร์พระอัฐิสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหลังทักษิณทก พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิกร ถวายพระพรลา

★ ทรงรับศีล-ธรรมเทศนา

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดเทียนคูหนึ่งสี่เทคนัพระราชทานให้เจ้าพนักงานพระราชพิธีเชิญ ไปตั้งที่จงกลธรรมาสน์ พระพรหมเมธี วัดเทพศิรินทราวาส ที่จะถวายเทศน์ขึ้นนั่งบนธรรมาสน์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ไปทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยสำหรับพระบรมอัฐิและพระอัฐิของสมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์ และสำหรับพระอัฐิสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงธรรมพระพรหมเมธี ถวายศีลและถวายพระธรรมเทศนาทัณฑ์ 1 จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหลังทักษิณทก พระพรหมเมธีที่เทศน์ถวายอนุโมทนาบนธรรมาสน์ พระ 4 รูปรับอนุโมทนา

★ ทรงกราบพระอัฐิ-เสด็จฯกลับ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ไปทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมบูชาภัณฑ์เทศน์ และทรงทอดผ้าไตรถวายพระเทศน์ และรับอนุโมทนา 5 รูปสดับปกรณ์ ถวายอดิกร ถวายพระพรลา และทรงทอดผ้าไตรอีก 10 ไตร ถวายพระสงฆ์ 10 รูป สดับปกรณ์พระบรมอัฐิและพระอัฐิสมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์ ที่เชิญออกประดิษฐานใน

🏠 **เรื่องมือ** - เจ้าหน้าทีสำนักพระราชวัง ปรับปรุงสถานที่รอบพระเมรุ ท้องสนามหลวงและจัดนิทรรศการเตรียมให้ประชาชนเข้าชม ส่วนที่อุทยานหลวง วัดราชบพิธฯ ก็เร่งตกแต่งดอกไม้ ก่อนพระราชพิธีบรรจุพระศพสวรรคการ ในวันที่ 19 พ.ย. นี้

ข่าวสด

Khao Sod
Circulation: 850,000
Ad Rate: (FC) 1,550 (BW) 1,100

Section: First Section/หน้าแรก

วันที่: อังคาร 18 พฤศจิกายน 2551

ปีที่: 18

ฉบับที่: 6564

หน้า: 1(ล่างซ้าย), 14

Col.Inch: 404.75 ADValue: (B/W) 445,225

(FC) 627,362.50

PRValue(x3): (B/W) 1,335,675

(FC) 1,882,087.50

หัวข้อข่าว: สู่ "วิมานทอง" เชิญพระอัฐิประดิษฐาน

พระราชกุศลมี แล้วถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ไปทรงกราบพระบรมอัฐิ และพระอัฐิสมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์ ที่หน้าพระแท่นนพปฎลเศวตฉัตร แล้วเสด็จฯ ไปทรงกราบพระอัฐิสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ

★ นายอดพระจิตกาธานล่อน้ำ

ก่อนหน้านี้ในเวลา 09.30 น. เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง ผู้ควบคุมและดูแลงานเครื่องสวดประกอบพระจิตกาธาน ในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ นายอดพระจิตกาธานที่เป็นเครื่องสวด ในส่วนของดอกไม้สด งานแหงหยวก และงานแกะสลักของอ่อน รวมถึงพิกทองที่แกะสลักพระนาม กว นำไปจำริญน้ำ หรือล่อน้ำ ที่กลางแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณท่าราชวรดิฐ

นายบุญชัย ทองเจริญบัวงาม เจ้าหน้าที่บริหารงานในพระองค์ ระดับ 5 ฝ่ายพัฒนาบุคลากรด้านศิลปะ กองศิลปกรรม สำนักพระราชวัง ผู้ควบคุมและดูแลงานเครื่องสวดประกอบพระจิตกาธาน กล่าวว่า ถือว่าเป็นไปตามโบราณราชประเพณี ที่จะนำเครื่องสวดพระจิตกาธานไปล่อน้ำ หลังจากงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสร็จสิ้นลงไปเมื่อวันที่ 15 พ.ย.ที่ผ่านมา ถือว่าเป็นการสิ้นสุด น้ำคือความร่มเย็น มีความหมายเป็นดังตัวแทนของสรวงสวรรค์

★ วัดราชบพิธฯตกแต่งสุสานหลวง

ที่วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เขตพระนคร กรุงเทพฯ สถานที่ประกอบพระราชพิธีบรรจุพระสรีรังคาร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ณ อนุสรณ์สถานรังษีวิวัฒนา ผู้สื่อข่าวรายงานว่า พระศาสนโสภณ กรรมการมหาเถรสมาคม ในฐานะรักษาการเจ้าอาวาสวัดราชบพิธฯ มอบหมายให้พระธรรมวรเมธี ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธฯ เป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานในการจัดพระราชพิธีบรรจุพระสรีรังคารกับทางสำนักพระราชวัง รวมทั้งให้ดูแลความเรียบร้อยในการจัดสถานที่บริเวณสุสานหลวง เพื่อเตรียมการรับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์

ต่อมาพระธรรมวรเมธี ให้เจ้าหน้าที่วัด รวมถึงเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง เข้ามาจัดตกแต่งสวน และทางเดินภายในสุสานหลวง อีกทั้งให้ช่างทาสีตกแต่งพระเจดีย์ และพระปรางค์รอบสุสานหลวงให้สวยงาม โดยเฉพาะอนุสรณ์สถานรังษีวิวัฒนา ซึ่งใช้เป็นที่บรรจุพระสรีรังคารสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ได้รับการบูรณะตกแต่งทั้งภายในและภายนอกอย่างสวยงามสมพระเกียรติยศ

★ ปลุกไม้สวयงามหายาก84ชนิด

ส่วนด้านหน้าอนุสรณ์สถานรังษีวิวัฒนา จัดตั้งเป็นพลับพลาพื้นยก สำหรับใช้เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระสรีรังคารในถ้ำศิลา นอกจากนี้บริเวณรั้ววัดราชบพิธฯ มีเจ้าหน้าที่คอยประดับตกแต่งพุ่มห้อยระย้าสีสวยค่า แขนงไว้รอบวัดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ส่วนบริเวณด้านประตูทางเข้าวัดราชบพิธฯ มีถนนราชบพิธ และพระอุโบสถวัดราชบพิธฯ ทำความสะอาดและจัดตกแต่ง

พระธรรมวรเมธี กล่าวว่า เร่งเตรียมความพร้อมสำหรับพระราชพิธีบรรจุพระสรีรังคาร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างเต็มที่ ถือว่าเตรียมความพร้อมร้อยละ 90 นำพวงใจ เหลืองเพียงแค่การจัดตกแต่งสวนภายในสุสานหลวงให้เรียบร้อยเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยนำพันธุ์ไม้สวยงามหายาก 84 ชนิด เข้ามาประดับตกแต่งโดยรอบ ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้สีฟ้า เป็นสีทรงโปรดของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ หรือเป็นพันธุ์ไม้ที่มีความเกี่ยวข้องกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เช่น ก้นก๊กมหัสกล เป็นชื่อพันธุ์ไม้ที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พระราชทานเป็นพันธุ์ไม้สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยมหิดล

★ บรรจุพระสรีรังคารในถ้ำศิลา

ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธฯ กล่าวว่า สำหรับสวนไม้ดอกไม้ประดับภายในสุสานหลวง ภายหลังจากเสร็จพระราชพิธีแล้ว ทางวัดราชบพิธฯ จะนำชื่อพันธุ์ไม้มาปักติดไว้ตามกอชุ่มต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่เข้ามาชมทราบชื่อพันธุ์ไม้ และสายพันธุ์ได้ ส่วนกุหาด้านทิศเหนือ ภายในอนุสรณ์สถานรังษีวิวัฒนา ใช้เป็นที่บรรจุพระสรีรังคาร ก็เตรียมสถานที่ไว้เรียบร้อยแล้วเช่นกัน โดยภายในอนุสรณ์สถานแห่งนี้ เป็นที่บรรจุพระสรีรังคาร และพระอัฐิสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร, สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า พระราชโอรส และพระราชธิดาพระองค์อื่นๆ รวมทั้งสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทร ทราบรมราชชนนี

พระธรรมวรเมธี กล่าวต่อว่า สำหรับพระสรีรังคาร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ จะบรรจุในถ้ำศิลาด้านล่างของพระราชสรีรังคาร สมเด็จพระศรีนครินทรทราบรมราชชนนี ส่วนด้านบนเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปจำลองประจำชนมวาร ปางถวายเนตร ประดิษฐานประจำแท่นพระด้านทิศเหนือ ข้างที่บรรจุพระสรีรังคาร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในอนุสรณ์สถานรังษีวิวัฒนา

★ ประดิษฐานพุทธรูปพระชนมวาร

ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธฯ กล่าวต่อว่า สำหรับพระพุทธรูปปางถวายเนตร ที่นำมาประดิษฐานในอนุสรณ์สถานรังษีวิวัฒนา จำลองมาจากพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร ปางถวายเนตร ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงทอดพระเนตรแบบ และพระราชทานพระวินิจฉัยด้วยพระองค์เอง ทรงเททองหล่อเมื่อครั้งทรงเจริญพระชนมายุ 80 พรรษา

พระพุทธรูปประจำพระชนมวารที่จำลองนี้ หล่อด้วยโลหะผสมมีทองคำช้วนจากทองคำส่วนพระองค์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่ท่านผู้หญิงที่ศานวลัย ศรสงคราม มอบให้นำมาเป็นทองช้วน องค์พระพุทธรูปสูง 18 นิ้ว ฐานกว้าง 9 นิ้ว ปิดด้วยทองคำเปลว 100 เปอร์เซ็นต์ เททองหล่อ เมื่อวันที่ 13 พ.ย.2551 เวลา 14.14 น. ณ ลานหน้าพระอุโบสถวัดราชบพิธฯ และจะประดิษฐานประจำแท่น ในวันอังคารที่ 18 พ.ย.นี้

สุสานหลวงวัดราชบพิธฯ ถอนอนุสรณ์อนุชนยสถานที่สำคัญของชาติแห่งหนึ่ง แม้กาลเวลาจะทำให้สุสานหลวงชำรุดทรุดโทรมไปบ้าง แต่ด้วยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และด้วยพระราชมนต์คาถาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระดำริให้บูรณะรักษาสถานที่แห่งนี้ไว้ และจัดตั้งกองทุนสุสานหลวงวัดราชบพิธฯ เพื่อดูแลรักษาสถานที่ที่เป็นส่วนรวมในสังคม และให้อนุชนรุ่นหลังได้เข้าชมศึกษาหาความรู้ในเชิงประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรมที่ต่างยุคสมัยกันอย่างน่าสนใจ พระธรรมวรเมธี กล่าว

★ 'ดอกแก้วกัลยา' เป็นของที่ระลึก

ด้านนางจุฬารัตน์ บุญยากร ผอ.สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กล่าวว่า สำหรับพิธีบรรจุพระสรีรังคาร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ในวันที่ 19 พ.ย. ทางสำนักพุทธฯ จัดเตรียมทำนิตยสารการสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ไปจัดแสดงด้วย โดยจัดแสดงที่บริเวณถนนอภัยวงศ์ ตั้งแต่วันที่ 18 พ.ย. เป็นต้นไป พร้อมกันนี้จะนำหนังสือสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ กับสถาบันพระพุทธศาสนา ที่จัดพิมพ์โดยมหาเถรสมาคม ร่วมกับสำนักพุทธฯ ไปแจกผู้ที่เข้าชมนิตยสารในวันดังกล่าวด้วย

ขณะที่ นายฉัฐพัชร อินทภูติ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำดอกแก้วกัลยา ดอกไม้ประดิษฐ์ สัญลักษณ์ของคนพิการทั่วประเทศ จำนวน 20,000 ดอก มอบให้สำนักราชเลขาธิการ เพื่อเป็นของที่ระลึกให้กับแขกผู้มาร่วมพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ และสำนักราชเลขาธิการ นำมามอบให้กับผู้เข้าร่วมงานพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลพระอัฐิ ณ พระที่นั่งอัฐทิศมหาปราสาท จำนวน 3,000 ดอก

★ เปิดให้เข้าชม 'พระเมรุ' วันนี

นายเกษมพร เสริมพานิช รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ กล่าวถึงนิตยสารการสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ว่า จัดขึ้นที่มณฑลพิธีท้องสนามหลวง วันที่ 18-30 พ.ย. เวลา 10.00-21.00 น. หลังจากนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี เปิดงานในเวลา 15.00 น. วันที่ 18 พ.ย.แล้ว จะให้ประชาชนเข้าชมนิตยสาร และพระเมรุอย่างใกล้ชิด โดยจะจัดระเบียบให้เดินไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นระเบียบ มีเจ้าหน้าที่คอยให้ความรู้ในส่วนต่างๆ พร้อมกันนี้จะเปิดตัว 2 บุคคล ใน 6 ภาพ ที่เคยเฝ้ารับเสด็จ สมเด็จพระเจ้าพี่

นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ อย่างใกล้ชิดด้วย
รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ กล่าวต่อว่า สำหรับการ
แต่งกายของประชาชนที่จะเข้ามาในพื้นที่พระเมรุ
ไม่จำเป็นต้องใส่ชุดไว้ทุกข์ แต่ขอให้แต่งกายสุภาพ
เพราะเป็นเขตพระราชฐาน และขอความร่วมมืออย่าเคียด
คอกไม้ในพื้นที่โดยเด็ดขาด และควรใช้รถโดยสาร
สาธารณะ เพราะคาดว่าจะมีประชาชนเดินทางเข้าชม
นิทรรศการเป็นจำนวนมาก

★ จัดนิทรรศการใหญ่ 12 โซน

นายกฤษฎมพล กล่าวว่ นิทรรศการจะแบ่งเป็น 12
โซน คือ 1.ตามรอยพระบาทแก้วกัลยา เป็นการจัด
แสดงภาพวาดพระประวัติ และพระกรรมกิจ จำนวน
84 ภาพ ตามจำนวนพระชันษา จาก 84 ศิลปินใน
โครงการ "ศิลปกรรมพระประวัติพระกรรมกิจใน
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ 2.สม
พระเกียรติยศพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ
เป็นการประมวลภาพเหตุการณ์ในงานพระราชพิธี
พระราชทานเพลิงพระศพ เมื่อวันที่ 14-16 พ.ย.
3.กัลยาณิวัฒนา แห่งราชสกุลมหิดล เป็นการจัดแสดง
พระประวัติ และพระอิสริยยศ นับแต่ประสูติจนถึงทรง
ได้รับพระราชทานพระอิสริยยศครั้งสุดท้าย รวมถึงนัย
ความหมายแห่งพระนาม

4.สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เป็นการประมวลภาพ
แห่งความประทับใจ ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า
กัลยาณิวัฒนาฯ ขณะเสด็จไปเยี่ยมราษฎรในภูมิภาค
ต่างๆ ของประเทศ พร้อมข้อความบรรยายความรู้สึก
ของประชาชนชาวไทย ที่มีต่อพระองค์ โดยคณะ
กรรมการจัดงานคัดเลือก 6 ภาพประวัติศาสตร์ เพื่อคา
มาบุคคลในภาพ และเปิดให้ประชาชนชาวไทยทั้ง
ประเทศ มีโอกาสส่งภาพแห่งความทรงจำ ที่เคยมี
โอกาสเข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด พร้อมเขียนถ้อยคำระลึกถึง
พระองค์ โดยสามารถส่งตรงมายัง ตู้ ปณ.2466
ลาดพร้าว ในวันที่ 12-25 พ.ย. เพื่อนำมาจัดแสดง
ในนิทรรศการ 5.พระอัฐิแก้ว คำจูนประชา เป็นการจัด
แสดง ข้อมูลความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับมูลนิธิสมเด็จพระ
เจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ทรงรับไว้ใน
พระอัฐิแก้ว พร้อมความรู้สึกของตัวแทนบุคคลในพระ
อัฐิแก้ว ที่บรรยายถึงความซาบซึ้งในพระกรุณาธิคุณ

★ ให้ความรู้ด้านต่างๆของราชพิธี

6.โซนองค์อุทิศเพื่อดวงชน เป็นการจัดแสดงพระ
กรรมกิจ และพระปริชาสามารถในด้านต่างๆ ที่ทรง
ปฏิบัติเมื่อครั้งยังทรงดำรงพระชนมชีพ เพื่อช่วยเหลือ
ประชาชนชาวไทยให้มีชีวิตที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
7.โซนพระโกศจันทน์ เป็นการจัดแสดงพระประวัติ
และธรรมเนียมการใช้พระโกศ สำหรับพระบรมศพ
และพระศพ ตามโบราณราชประเพณี ในสถาบันพระ
มหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ รวมถึงความ
เป็นมาของพระโกศจันทน์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า
กัลยาณิวัฒนาฯ 8.โซนราชรถน้อย เป็นการจัดแสดง
ประวัติการสร้างราชรถน้อย ความหมายและหน้าที่การ
ใช้งานในอดีตจนถึงงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิง
พระศพ ในครั้งนี้

9.โซนริ้วขบวนพระอิสริยยศ เป็นการจัดแสดง
ประวัติริ้วขบวนแห่เครื่องประกอบพระบรมราชอิสริย
ยศ และพระอิสริยยศ ที่สำคัญในงานพระราชพิธีพระ
ราชทานเพลิงพระบรมศพ และพระศพตามโบราณราช
ประเพณีในสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศา
นวงศ์ รวมถึงเครื่องประกอบพระอิสริยยศ และเครื่อง
แต่งกายในริ้วขบวนแห่พระศพ 10.โซนพระเมรุ
เป็นการจัดแสดงประวัติความเป็นมาของพระเมรุมาศ
และพระเมรุ ตามโบราณราชประเพณีในสถาบันพระ
มหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ ความหมายและ
แบบร่างพระเมรุ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า
กัลยาณิวัฒนาฯ รวมถึงงานศิลปกรรมประกอบพระเมรุ
โดยรอบ 11.โซนมูลนิธิในพระอุปถัมภ์ และ 12.โซน
จำหน่ายของที่ระลึก

★ กรมศิลปเปิดให้ชมโรงราชรถ

นายสมชาย ณ นครพนม ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
วิจัยและพัฒนาพิพิธภัณฑ์ กรมศิลปากร กล่าวถึงการ
เปิดให้เข้าชมราชรถ ราชยานว่า ได้รับการประสานมา
จากกรมประชาสัมพันธ์ ขอให้นำราชรถน้อย ที่พระ
สงฆ์ประทับทรงสวดมนต์ริ้วขบวนพระอิสริยยศ ไปจัด
แสดงที่มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ซึ่งนายเกรียงไกร
สัมปชชิต อธิบดีกรมศิลปากร ตอบรับ พร้อมให้
ความร่วมมือ แต่จะประสานไปทางกรมประชาสัมพันธ์
ขอจัดแสดงที่โรงราชรถในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
พระนคร แทน เพราะตั้งอยู่ใกล้ๆ กัน ประชาชนที่ชม
พระเมรุ อาการประกอบแล้ว สามารถเดินข้ามจาก
สนามหลวงไปชมราชรถน้อยที่พิพิธภัณฑสถานแห่ง
ชาติได้เลย อีกทั้งยังได้ชมเครื่องประกอบพระอิสริยยศ
อื่นๆ ที่ใช้ในพระราชพิธีนี้้อก เช่น พระมหาพิชัยราช
รถ เชิญพระโกศ พระยานมาศสามลำคาน เกรินบันได
นาค พระที่นั่งราชชนทรยาน พระอัฐิวิภาภาณูจน์ และ
พระเสด็จกลีบบัว

นายสมชายกล่าวต่อว่ ดังนั้นในช่วงนี้ กรม
ศิลปากรจะเปิดพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเฉพาะโรงราช
รถ ให้ประชาชนเข้าชมทุกวัน โดยไม่เสียค่าเข้าชมใด
ตั้งแต่วันที่ 18 พ.ย. เวลา 09.00-21.00 น. ตามเวลาการ
เปิดนิทรรศการสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิ
วัฒนาฯ ที่มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ส่วนผู้สนใจชม
ส่วนอื่นๆ จะเปิดให้เข้าชมตามวัน และเวลาปกติ ขณะ
นี้มีประชาชน นักเรียน นักศึกษาขอเข้าชมราชรถ
ราชยาน เป็นจำนวนมากกว่าปกติ ถือเป็นเรื่องที่ดีที่
คนในชาติหันมาสนใจสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ และประวัติ
ศาสตร์ของชาติ

★ โครงการคอดูงเตรียมแจกพันธุ์ไม้

ด้านนายประวิทย์ บุญมี ผอ.ฝ่ายเกษตร สำนักงาน
ประสานงานโครงการพัฒนาคอดูง (พื้นที่ทรงงาน)
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ กล่าวว่ นำคอดูงอาชกร์
ฟอร์เก็ตมีน็อต 500 ต้น มาปลูกทดแทนดอกไม้ที่โรยรา
บริเวณรั้วราชวัติ เพื่อรองรับการจัดนิทรรศการ ในวันที่
18-30 พ.ย. สำหรับดอกไม้เก่าที่ถูกเปลี่ยนไปนั้น ส่วน
หนึ่งที่ยังคงสภาพอยู่ก็จะนำไปดูแลและขยายพันธุ์ต่อไป

ขณะเดียวกันจะดูแลรักษาดอกไม้ และเพิ่มพันธุ์ไม้
ต่อเนื่อง เพื่อให้ถึงความสวยงามตลอดการจัดนิทรรศการ
โดยภายหลังกการจัดนิทรรศการ จะแจกจ่ายพันธุ์ไม้
ต่างๆ ให้ประชาชนในวันที่ 1 ธ.ค.

ส่วนนายวิระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัดกระทรวง
วัฒนธรรม กล่าวว่ อยู่ระหว่างการจัดทำวีซีดี และวีดิ
ทัศน์การแสดงมหรสพสมโภชในพระราชพิธีพระราชทาน
เพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิ
วัฒนาฯ เมื่อวันที่ 15-16 พ.ย. ทั้ง 3 เวที อาทิ การ
แสดงหนังใหญ่ และโขน การบรรเลงดนตรีสากล การ
แสดงหุ่นกระบอก การแสดงนาฏยศาสตร์และละครเล็ก
คณะโจทยุทธ์ และละครนอก แจกจ่ายให้กับโรงเรียน
และห้องสมุด เพื่อให้เป็นองค์ความรู้ และเพื่อเป็นการ
เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประเพณี อีกทั้งยังเป็นการอนุ
รักษาศิลปวัฒนธรรมไทย ที่สำคัญเพื่อให้เด็กและเยาวชน
ได้ศึกษาไว้เป็นความรู้

★ ในหลวงเสด็จฯพิธีวันที่18พ.ย.

สำหรับหมยกำหนดการพระราชพิธีในวันที่ 18
พ.ย. เริ่มจากเวลา 10.30 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ
พระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนัก
จิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต มายังพระบรม
มหาราชวัง เสด็จเข้าสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
พระราชทานสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะ
พระอัฐิสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งประดิษฐานใน
มุขบกทองพระแท่นสุวรรณเบญจดล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียน
เครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูป ประจำพระชนมวาร
ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรม
หลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประดิษฐานบนพระแท่น
มุกราชบัลลังก์นพปฎลมหาเศวตฉัตรแล้วพระสงฆ์ 30
รูป ที่สวดพระพุทธมนต์แล้วก่อนถวายพรพระ และ
พระราชทานสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนภัตตาหารแด่
พระสงฆ์ พระสงฆ์รับพระราชทานฉัน เสร็จแล้วทรง
ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา
ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา

★ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนาง
เจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่อง
ทรงธรรม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระ
บรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงจุดธูปเทียน
เครื่องทองน้อย สำหรับพระอัฐิสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
ทรงธรรม พระราชาคณะถวายศีล และถวายพระธรรม
เทศนากัณฑ์ 1 จบแล้ว ถวายอนุโมทนา แล้วพระ 4 รูป
รับอนุโมทนา

จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมบูชากัณฑ์เทศน์ และทรง
ทอดผ้าไตรถวายพระเทศน์และรับอนุโมทนา พระสงฆ์
5 รูปสดับปกรณ์ ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา แล้วเจ้า

พนักงานนิมนต์พระสงฆ์ 84 รูป เท่าพระชันษาสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ขึ้นนั่งยังอาสนสงฆ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์สดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลาเสด็จพระราชดำเนินกลับ

★ เชิญ 'พระอัฐิ' สู่พระที่นั่งจักรีฯ

ในระหว่างพระสงฆ์รับพระราชทานถาดในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เจ้าพนักงานเทียบพระที่นั่งราชนทรยาน สำหรับเชิญพระโกศพระอัฐิ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ไว้ที่เทียบพระที่นั่งอาภรณ์พิโมกษ์ปราสาทก่อนตั้งขบวนพระอิสริยยศ ตำรวจหลวง มหาดเล็กหลวงเป็นคู่แห่ 4 สาย ข้าราชการพลเรือนชั้นผู้ใหญ่ ทหารนายพลราชองครักษ์เป็นคู่เคียงพระที่นั่งราชนทรยาน ทรงพระโกศพระอัฐิ พร้อมด้วยเครื่องพระอภิรมหุมสาย สังข์ แตรรองอน แตรฝรั่ง ปี่ กลองชนะ พระแสงหว่างเครื่อง พระกลด บังพระสุริย์ พัดโบก ภูษามาลาประคอง และพระประยูรญาติเชิญเครื่องพระอิสริยยศไว้พร้อม

จากนั้นเจ้าพนักงานภูษามาลาเชิญพระโกศพระอัฐิ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ลงจากนุบบกพระแท่นสุวรรณเบญจดล ไปออกพระทวารพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท มุขตะวันออก ไปยังเทียบพระที่นั่งอาภรณ์พิโมกษ์ปราสาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินตาม เจ้าพนักงานภูษามาลาประดิษฐานพระโกศพระอัฐิ ในนุบบกพระที่นั่งราชนทรยาน ขบวนพระอิสริยยศประโคมสังข์ แตรรองอน แตรฝรั่ง ปี่ กลองชนะ พร้อมแล้วยাত্রาขบวนพระอิสริยยศเชิญพระอัฐิ จากพระที่นั่งอาภรณ์พิโมกษ์ปราสาท ไปยังพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

★ ประดิษฐานใน 'พระวิมานทอง'

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินตาม พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม พระธิดาในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และครอบครัว

เมื่อเทียบพระที่นั่งราชนทรยานที่อัมพันต์ตะวันออกพระที่นั่งจักรีมหาปราสาทแล้ว เจ้าพนักงานภูษามาลาเชิญพระโกศพระอัฐิขึ้นพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ไปยังพระวิมาน เมื่อประดิษฐานพระโกศพระอัฐิในพระวิมานทองแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงจุดธูปเทียนท้าวที่นังบูชา พระพุทธสัมพุทธโณภาคแล้ว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องสักการะพระอัฐิ แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ